

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Фінансового менеджменту та фондового ринку
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 072 Фінанси,
банківська справа та страхування
(шифр та найменування спеціальності)

**освітньо-професійна програма Фінанси, фінансовий менеджмент
та страхування**

(назва її програми)

на тему: **«Особливості організації фінансів страхової компанії»**
(назва теми)

Виконавець:

студент факультету **ФБС**

Каракач Маріанна Віталіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

К.е.н., ст. викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Астахова Наталя Ігорівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Функціонування будь-якої страхової компанії в умовах ринкової економіки нерозривно пов'язане з фінансовими відносинами, матеріальними носіями яких виступають фінансові ресурси.

Управління фінансовими ресурсами дозволяє своєчасно реагувати на зміни зовнішньої середовища та внутрішнього стану страховика, забезпечуючи стабільність, платоспроможність та фінансову стійкість страхової компанії.

Тому в сучасних умовах ведення бізнесу, ефективне використання фінансових ресурсів є надзвичайно важливим та актуальним питанням у діяльності страхової компанії.

Мета дослідження формування теоретичних аспектів та розробка рекомендацій щодо напрямків підвищення ефективності використання фінансових ресурсів.

Завдання дослідження:

- Дослідити сутність та значення фінансів страхової компанії;
- Визначити вплив формування фінансових ресурсів на платоспроможність та інвестиційну діяльність страхової компанії;
- Визначити діяльність досліджуваної страхової компанії;
- Проаналізувати фінансово - економічний стан Прат «СК «Арсенал Страхування»;
- Оцінити ефективність використання фінансових ресурсів СК «Арсенал – Страхування»;
- Оцінити вплив фінансових потоків на платоспроможність СК «Арсенал – страхування»;
- Розробити рекомендації щодо підвищення ефективності використання фінансових ресурсів та платоспроможності.

Об'єкт дослідження процес управління фінансовими ресурсами страхової компанії.

Предмет дослідження фінансові відносини з приводу формуванню, розподілу та підвищення ефективності використання фінансових ресурсів страхової компанії.

Методи дослідження є методи аналізу і синтезу, метод горизонтального і вертикального аналізу, SWOT-аналіз.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є теоретичні та методичні значення сутності фінансових ресурсів, звіти Прат «СК «Арсенал – Страхування».

Практичне значення отриманих результатів полягає у розробці та обґрунтуванні заходів щодо підвищення ефективності використання фінансових ресурсів Прат «СК«Арсенал – Страхування».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (37 найменувань) та

12-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 60 сторінок. Основний зміст викладено на 46 сторінках. Робота містить 17 таблиць, 1 рисунок.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи бакалавра опубліковано 1 статтю: Перспективи розвитку інтернет – страхування.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні аспекти організації фінансів страхової компанії»* розглянуто сутність та значення фінансів страхової компанії, механізм формування фінансових ресурсів страхової компанії та його особливості, вплив формування фінансових ресурсів на платоспроможність та інвестиційну діяльність страхової компанії.

У другому розділі *«Оцінка організації фінансів страхової компанії на прикладі «Арсенал – Страхування»»* проаналізовано загальну характеристику та економічний стан СК «Арсенал – Страхування», аналіз організації фінансових ресурсів в СК «Арсенал – Страхування», вплив фінансових потоків на платоспроможність СК «Арсенал – Страхування».

У третьому розділі *«Шляхи покращення організації СК «Арсенал – Страхування»»* визначено напрямки удосконалення організації фінансів. Запропоновано заходи з поліпшення платоспроможності СК «Арсенал – Страхування».

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволяють зробити такі висновки, що на сучасному етапі складно уявити інституційну структуру економіки розвиненої країни без страхових компаній, які виступають головними учасниками фінансового ринку. Особливість діяльності страховиків – отримання «плати наперед» за фінансові послуги – визначає необхідність наявності певних гарантій зі сторони страховика перед своїми клієнтами: страхувальниками, вигодонабувачами та застрахованими особами.

Страхування є фінансовим гарантом, що дозволяє компенсувати збиток, який виникає в результаті непередбачених подій. Тому страхуванню притаманний підвищений ризик. Страхові компанії функціонують в ризиковому середовищі та приймають на себе додатково ризики інших суб'єктів господарювання. Ризик відображається на характері фінансових відносин, який потребує регулювання законодавчими і нормативними актами.

Фінансові ресурси страхової організації - це сукупність тимчасово вільних коштів, що знаходяться в обігу страхової компанії та використовуються для здійснення страхової, інвестиційної, фінансової діяльності.

Страхова організація володіє певними фінансовими ресурсами, інвестування яких є джерелом інвестиційного доходу. За рахунок фінансових ресурсів страховик виконує свої зобов'язання перед страхувальниками, може стабілізувати власний фінансовий стан, зменшити інфляційний тиск, пропонувати на страховому ринку менш прибуткові види страхових послуг.

Стабільність страхової компанії ґрунтується на фінансовій стійкості, тобто такий фінансовий стан, який гарантує його постійну платоспроможність. Фінансовий стан оцінюється з позиції короткострокової і довгострокової перспективи. Фінансова стійкість являє собою стан фінансових ресурсів, їх розподілу і використання, який забезпечує розвиток страхової компанії за рахунок росту прибутку і капіталу при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності в умовах доступного ризику зовнішньоекономічної діяльності.

Одним з найважливіших критеріїв фінансового стану організації є її платоспроможність. Під платоспроможністю розуміється здатність страхової компанії своєчасно погашати платежі за своїми короткостроковими зобов'язаннями за безперерійного здійсненні виробничої діяльності.

Для дослідження теми дипломної роботи, було обрано СК «Арсенал – страхування».

СК «Арсенал – страхування» входить у ТОП-5 найбільших страхових компаній України та є №1 серед страховиків з українським капіталом. Щодня компанія здійснює страхових виплат на суму понад 2 млн. грн. Середній термін виплат щодо масових збитків не перевищує 5-ти робочих днів. Партнерами української компанії є найсильніші європейські страховики HannoverRe, PolishReinsuranceCompany, SCOR SE, Gen.

Пріоритетний напрямок в розвитку страхової компанії – майнове страхування, особисте страхування, а також обов'язкове страхування (крім державного).

ПРАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ» дотримується консервативного підходу при виборі фінансових активів, в які інвестуються кошти страхових резервів, приділяючи увагу ліквідності та надійності фінансових активів.

Станом на 31.12.2020 та 2019 років поточні фінансові інвестиції складають 68534 тисячі гривень та 178411 тисяч гривень відповідно. Поточні фінансові інвестиції представлені облігаціями внутрішньої державної позики, термін погашення яких відбудеться протягом 2021 року.

Поточні фінансові інвестиції обліковуються на балансі компанії за амортизованою вартістю за методом ефективної ставки відсотка.

Станом на 31 грудня 2020 року (таблиця 2.2) нематеріальні активи складають залишковою вартістю 168 тисяч гривень (первісна вартість складає 3147 тисяч гривень, накопичена амортизація складає 2979 тисяч гривень).

Протягом 2020 року нарахована амортизація по нематеріальним активам склала 194 тисяч гривень.

Згідно з результатами фінансового аналізу Перевищення темпів росту необоротних активів на оборотними, говорить про збільшення частки необоротних активів в структурі майна. Це свідчить про інноваційний характер стратегії страхової компанії, про вкладення капіталу в ліцензії, патенти та нішу інтелектуальну власність. Така стратегія сприяє зміцненню фінансового стану компанії. Показники довгострокових фінансових вкладень відображають інвестиційну стратегію розвитку підприємства.

Аналізуючи структуру оборотних активів, можна зробити висновок, що їх зменшення за 2019 рік відбулося за рахунок запасів на 35,93% та за рахунок

зменшення дебіторської заборгованості на 39,93%. У 2020 році оборотні активи зросли за рахунок запасів на 20,58% та за рахунок дебіторської заборгованості на 3,14%.

Капітал страхової компанії у 2019 році зменшився на 1,85%, а у 2020 році збільшився на 13,05%. Це сталося в результаті зменшення капіталу у дооцінках на 10,73% та в результаті збільшення власного капіталу на 12,95% у 2020 році, а також в результаті збільшення капіталу у дооцінках на 1,07% у 2020 році.

Зростання поточних зобов'язань на 6,55% у 2019 році відбулося через зростання поточної кредиторської заборгованості на 153,36% та інших поточних зобов'язань на 11182,32%, у 2020 році поточні зобов'язання зросли лише на 1,08% за рахунок зменшення поточної кредиторської заборгованості на 67,54% та за рахунок зменшення інших поточних зобов'язань на 99,53%.

Доходи компанії у 2019 році в порівнянні з 2018 р. виросли на 8402005 тис. грн., або на 913,94%, а у 2020 році в порівнянні з 2019 р. знизилась на 7717724 тис. грн., або 82,79%. Така динаміка надходжень основною мірою спричинена зменшенням інших доходів на 20502 тис. грн. (54,48%) у 2019 році.

Витрати страхової компанії у 2019 році збільшились в порівнянні з 2018 р. на 420733 тис. грн, а у 2020 році знизилась в порівнянні з 2019 р. на 930856 тис. грн. така динаміка витрат спричинена збільшенням собівартості реалізованої продукції на 3997 тис. грн у 2019 році та у 2020 році зменшилась на 3022 тис. грн. порівняно з 2019 роком, адже собівартість реалізованої продукції є найбільшою статтею витрат страхової компанії.

За останні 3 роки чистий оборотний капітал має тенденцію до зменшення. Це можна пояснити щорічним зменшенням оборотних активів та скороченням поточних зобов'язань за останні 2 роки.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності більше нормативного значення, тому це говорить про те, що страхова компанія вчасно може погасити борги, тимчасові.

Коефіцієнт поточної ліквідності дорівнює 4, це свідчить що оборотних активів достатньо, щоб погасити поточні зобов'язання.

Коефіцієнт покриття короткострокових зобов'язань власним оборотним капіталом становить у 2020 році 0,37. Це більше нормативного значення, тому короткострокові зобов'язання покриті власним оборотним капіталом у достатньому розмірі.

Оборотність активів за 3 роки збільшилась на 29 %. Коефіцієнт оборотності оборотних активів, оборотності власного капіталу та оборотності коштів у розрахунках збільшилися протягом останніх 3 років. Це говорить про суттєве покращення ділової активності страхової компанії «Арсенал Страхування».

Негативним явищем є збільшення періодів кредиторської заборгованості, а також різні темпи збільшення та зменшення оборотності кредиторської заборгованості.

Дебіторська заборгованість за рік обертається 4 рази і один оборот становить 91 днів. Кредиторська заборгованість в 2020 році оберталась менше 1 разу. Один оборот становить 403 днів.

Взагалі страхова компанія розвивається в правильному русі, але є деякі показники які потрібно покращити.

Одним із способів підвищення ефективності використання фінансових ресурсів СК «Арсенал Страхування» може стати зменшення дебіторської заборгованості, а також усіх інших зобов'язань, що виникають в результаті розрахунків з постачальниками, підрядниками, покупцями, фінансовими установами та іншими суб'єктами ринку.

Виникнення дебіторської заборгованості обумовлене часовим лагом між прийняттям на себе відповідальності та її фактичним виконанням, яке передбачають договірні відносини. Більшість страхових компаній ставить пріоритетним завданням зменшення дебіторської та кредиторської заборгованості, адже накопичення подібних боргів загрожує тим, що організації доведеться втратити значний обсяг грошових коштів з обороту підприємства на невизначений термін. В кінцевому підсумку це негативно відобразиться на плануванні фінансової діяльності страхової компанії.

Інструментом організації фінансів і збільшення платоспроможності за рахунок зменшення витрат і залучення більшої кількості клієнтів виступає інтернет страхування.

Для здійснення попередження ризиків зв'язані з пандемією COVID – 19, щоб не втратити клієнтів на привабити нових для підвищення платоспроможності СК «Арсенал Страхування» випустила свій стартап проект EASY PEASY.

Для підвищення рівня платоспроможності рекомендується зосередитись на розробку просування інтернет страхування за допомогою маркетингу. Тому що, цей новий інструмент організації фінансів і збільшення платоспроможності все встиг зарекомендувати себе позитивно.

